

Činnost krajů a obcí pro zlepšení veřejného pořádku na jejich územích

Barbora Strouhalová

Bakalářská práce
2015

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta logistiky a krizového řízení

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta logistiky a krizového řízení

Ústav krizového řízení

akademický rok: 2014/2015

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Barbora Strouhalová**

Osobní číslo: **L12308**

Studijní program: **B3909 Procesní inženýrství**

Studijní obor: **Ovládání rizik**

Forma studia: **kombinovaná**

Téma práce: **Činnost krajů a obcí pro zlepšení veřejného pořádku na jejich územích**

Zásady pro vypracování:

1. Charakterizujte úkoly krajů a obcí při zajištění veřejného pořádku.
2. Analyzujte a zhodnoťte činnost krajů a obcí v této oblasti.
3. Navrhněte a formulujte doporučení pro zlepšení veřejného pořádku na území krajů a obcí.

Rozsah bakalářské práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

[1] KOČÍ, R. *Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou*. 1. vyd. Praha: Leges, 2012, 240 s. Praktik. ISBN 978-808-7576-581.

[2] KADEČKA, S. *Právo obcí a krajů v České republice*. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2003. 408 s. ISBN 80-7179-794-4.

[3] KOUDELKA, Z. *Obce a kraje podle reformy veřejné správy v roce 2001*. 2. aktualizované a doplněné vyd. Praha: Linde Praha, 2001. 423 s. ISBN 80-7201-272-X.

Další odborná literatura dle doporučení vedoucího bakalářské práce.

Vedoucí bakalářské práce:

JUDr. Jaromír Maňásek

Ústav environmentální bezpečnosti

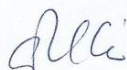
Datum zadání bakalářské práce:

6. února 2015

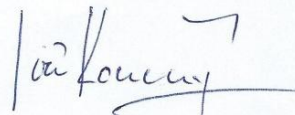
Termín odevzdání bakalářské práce:

16. května 2015

V Uherském Hradišti dne 20. února 2015

doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc.
děkan

Ing. et Ing. Jiří Konečný, Ph.D.
ředitel ústavu

Prohlašuji, že

- beru na vědomí, že odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v archivu Fakulty logistiky a krizového řízení Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně;
- byl/a jsem seznámen/a s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- beru na vědomí, že podle § 60 odst. 2 a 3 autorského zákona mohu užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- beru na vědomí, že pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tedy pouze k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- beru na vědomí, že pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá. Neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji,

- že jsem na bakalářské práci pracoval/a samostatně a použitou literaturu jsem citoval/a. V případě publikace výsledků budu uveden/a jako spoluautor/ka
- že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

V Uherském Hradišti dne 29. 4. 2015 .....

.....
podpis studenta/ky

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá činností krajů a obcí pro zlepšení veřejného pořádku na jejich územích. Teoretická část je v první části zaměřena na popis veřejného pořádku a veřejné správy. Dále jsou zde popsány orgány veřejné správy zaměřené především na obce a veřejné sbory. Tento úsek uzavírá tematika právních předpisů obcí, krajů a obecní policie. V praktické části je blíže popsán pojem veřejný pořádek. Jsou zde analyzovány obecně závazné vyhlášky, které upravují veřejný pořádek. Poslední část je věnována návrhům a opatřením pro zlepšení veřejného pořádku ve městě Kojetín.

Klíčová slova: obec, kraj, veřejný pořádek, legislativa, obecně závazné vyhlášky, právní předpisy.

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with the activities of the counties and municipalities for the improvement of law and order in their territories. The theoretical part is in the first part focused on the description of public policy and public administration are Further described here the authorities of the public administration focused mainly on municipalities and public councils. This section concludes the exhibition of the laws of municipalities, counties and municipal police. In the practical part is closer described the concept of public order. There are analyzed the generally binding decrees regulating public order. The last part is devoted to the proposals and measures for the improvement of public order in the town of Kojetín.

Keywords: the municipality, county, public policy, legislation, generally binding decrees, legislation

Ráda bych poděkovala panu JUDr. Jaromírovi Maňáskovi, svému vedoucímu za jeho odborné vedení a cenné konzultace při zpracování této bakalářské práce.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 VEŘEJNÝ POŘÁDEK	11
1.1 VE VEŘEJNÉM PRÁVU	11
1.2 V SOUKROMÉM PRÁVU	11
2 VEŘEJNÁ SPRÁVA	13
2.1 STÁTNÍ SPRÁVA.....	13
2.2 SAMOSPRÁVA.....	13
3 ÚZEMNÍ ORGÁNY VEŘEJNÉ SPRÁVY	14
3.1 OBEC	14
3.1.1 Právní postavení obcí.....	14
3.1.2 Území obce.....	14
3.1.3 Veřejné prostranství.....	14
3.1.4 Působnost obcí.....	15
3.1.5 Název obcí.....	15
4 KRAJE.....	16
4.1 PRÁVNÍ POSTAVENÍ KRAJŮ.....	16
4.1.1 Orgány krajů.....	17
5 VEŘEJNÉ SBORY	18
5.1 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	18
5.1.1 Úkoly PČR	18
5.1.2 Oprávnění policisty.....	19
5.1.3 Zákrok policistů.....	20
5.2 OBECNÍ POLICIE	20
5.2.1 Působnost obecní policie.....	21
5.2.2 Spolupráce obecní policie a policie ČR.....	21
6 ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY	22
II PRAKTICKÁ ČÁST	26
1 VEŘEJNÝ POŘÁDEK	27
1.1 OBECNĚ ZÁVAZNÉ VYHLÁŠKY UPRAVUJÍCÍ VEŘEJNÝ POŘÁDEK	27
1.1.1 Konzumace alkoholických nápojů na veřejném prostranství.....	27
1.1.2 Volný pohyb psů na veřejnosti.....	28
1.1.3 Zákaz provozování sázkových her a loterií.....	29
1.1.4 Další oblasti veřejného pořádku	30
1.2 REALIZACE OBECNĚ ZÁVAZNÝCH VYHLÁŠEK.....	31
1.2.1 Postihy za porušování vyhlášek	31
2 MĚSTO KOJETÍN A STAV VEŘEJNÉHO POŘÁDKU	32
2.1 ZABEZPEČENÍ VÝKONU SLUŽBY	32
2.1.1 Spolupráce veřejných sborů	33

2.2	OCHRANA VEŘEJNÉHO POŘÁDKU	33
2.3	MĚSTSKÝ KAMEROVÝ DOHLÍŽEJÍCÍ SYSTÉM.....	35
2.4	POSTIH ZA PORUŠOVÁNÍ OBECNĚ ZÁVAZNÝCH VYHLÁŠEK.....	35
2.5	RUŠENÍ NOČNÍHO KLIDU	36
3	ZABEZPEČENÍ VEŘEJNÉHO POŘÁDKU.....	37
3.1	POCHŮZKOVÁ ČINNOST MĚSTSKÉ POLICIE.....	37
3.1.1	Společensky účelná místa	37
3.2	PROGRAM PREVENCE KRIMINALITY	38
3.2.1	Jednotlivé dílčí projekty.....	39
3.2.2	Závěr	40
	ZÁVĚR	41
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	42
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	44
	SEZNAM OBRÁZKŮ	45
	SEZNAM TABULEK	46

ÚVOD

Předmětem této bakalářské práce je činnost obcí a krajů v oblasti veřejného pořádku. Z nabízených témat pro mne bylo tohle nejzajímavější. Jelikož mi není lhostejný veřejný pořádek v obci, ve které žiju, ráda jsem se dozvěděla něco víc o této problematice.

Na začátku práce se zmiňuji o veřejném pořádku a veřejné správě. Moje bakalářská práce je ve značné míře zaměřena na zákony. V teoretické části bude nejdříve objasněno základní právní postavení obcí a krajů, které vyplývá ze zákona č. 128/2000 Sb., o obcích a ze zákona č. 129/2000 Sb. o krajích. Dále jsou zde vyjmenovány složky veřejných sborů a jejich stručný popis.

V praktické části se zabývám obecně závaznými vyhláškami, které upravují veřejný pořádek. Cílem bakalářské práce je zhodnocení stavu veřejného pořádku na území krajů, obcí a mnou vybraném konkrétním městě. Samozřejmě jsou součástí i návrhy a doporučení pro zlepšení veřejného pořádku.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VEŘEJNÝ POŘÁDEK

1.1 Ve veřejném právu

V českém vnitrostátním právu se pojem „veřejný pořádek“ objevoval do roku 2013 většinou jen ve veřejnoprávních předpisech. Např. v § 47 a 48 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, jsou obsaženy skutkové podstaty přestupků proti veřejnému pořádku. Jde třeba o vzbuzení veřejného pohoršení, rušení nočního klidu, znečištění veřejného prostranství, urážky nebo vyhrožování jiným osobám apod. Vymezení veřejného pořádku však nemusí vyplývat jen z právních předpisů, může být formulován i na základě mimoprávních, morálních a společenských norem. Veřejný pořádek může být narušen i tak, že např. k rušení nočního klidu dojde pronikáním hlasité hudby ze sousedního bytu.

Ochrana veřejného pořádku patří v tomto ohledu mj. do samostatné působnosti obcí, která ji může realizovat pomocí obecní policie nebo na základě předchozí dohody i prostřednictvím Policie ČR. Jde-li o narušení veřejného pořádku vyšší silou, reaguje na to již trestní zákoník. Tento zákoník mj. v ustanoveních § 352–360 obsahuje skutkové podstaty trestných činů narušujících soužití lidí (např. Násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci, Nebezpečné vyhrožování nebo Nebezpečné pronásledování) nebo jinak rušících veřejný pořádek (např. výtržnictví nebo opilství).

1.2 V soukromém právu

Od roku 2014 jej běžně používá i české soukromé právo. Odkazy na něj jsou obsaženy např. v § 1 odst. 2, § 19 odst. 2 nebo § 588 nového občanského zákoníku. Veřejný pořádek zde znamená překážku absolutní smluvní svobodě, zejména je jako výjimka z pravidla pouze relativní neúčinnosti stanoveno, že právní jednání, které narušuje veřejný pořádek, je neplatné absolutně a soud proto k této skutečnosti musí přihlédnout i bez návrhu. Veřejný pořádek, je zde chápán jako jedna z podstatných náležitostí demokratického právního státu, leží na ni základy společenského řádu a jde tak o pravidla, na kterých je zapotřebí bezvýhradně trvat, nelze je tedy nechat jen na vůli soukromých osob. Zatímco dobré mravy mají morální základ a slouží k tomu, aby napravily zjevnou nerovnováhu mezi dvěma stranami, veřejný pořádek mezi nimi nehledá spravedlnost, ale spočívá ve společenské přijatelnosti určitého jednání.

Velmi významné využití veřejného pořádku je ale v mezinárodním právu soukromém, kde obvykle platí, že pokud by mělo být ve věcech s cizím prvkem použito cizího právního

řádu, nesmí tento odporovat vnitrostátním zásadám společenského a státního zřízení. Pokud by tomu tak bylo, např. v případě polygamie, díky výhradě veřejného pořádku se těmto zásadám odporující cizí právní řád neaplikuje. O rozporu s veřejným pořádkem rozhoduje soud. [2,5]

2 VEŘEJNÁ SPRÁVA

Pojem veřejná správa souhrnně označuje správu veřejných záležitostí, které jsou realizované jako projev výkonné moci ve státě. Tato správa vztahující se k oblasti veřejnoprávních vztahů je zřizována státem. Její orgány zpravidla volí občané podle pravidel stanovených právním řádem. Úkolem veřejné správy je např. ochrana veřejného pořádku, bezpečnost a obrana státu a hospodářská politika. Smyslem veřejné správy je především plnění a zabezpečení veřejných úkolů.

2.1 Státní správa

Státní správa je veřejná správa vykonávaná státem. Je autoritativní a nezastupitelná. Je to činnost státu vykonávaná především státními orgány nebo orgány, na které byl výkon státní správy delegován. Platí zde hierarchické uspořádání – vztah nadřízenosti a podřízenosti. Státní správa disponuje 4 základními pravomocemi – výkonnou, zákonodárnou, nařizovací, kontrolní.

2.2 Samospráva

Samospráva je veřejnou správou, kterou uskutečňují jiné subjekty než je stát. Tyto subjekty jsou označovány jako veřejnoprávní korporace. Občané, kteří tuto samosprávu vykonávají, jsou jejím charakteristickým znakem. Důležitou roli zde hraje podíl občanů na řízení věcí veřejných. Důraz je zde kladen na bezúplatné a čestné vykonávání funkcí ve veřejné samosprávě. [6, 7]

Místní samosprávou se rozumí ta část samosprávy, které je uložena výkon veřejné správy. Tuto tzv. přenesenou působnost upravuje zákon. Je vázána na činnost obcí, které si samostatně vyřizují své náležitosti v souladu s platnými právními předpisy. Místní samospráva popisuje občanovi řešení úkolů veřejného zájmu. Umožňuje mu se bezprostředně zapojit do této problematiky. [7]

3 ÚZEMNÍ ORGÁNY VEŘEJNÉ SPRÁVY

3.1 Obec

Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky.

3.1.1 Právní postavení obcí

„*Obec je tradičním základem územní samosprávy.*“ Je známé, že svoboda obce je základem svobodného státu. Obec je veřejnoprávní korporací s vlastním majetkem, pečuje o všestranný rozvoj svého území a potřeby svých občanů.

Charakteristické znaky obce:

- vlastní území (územní základ obce),
- obyvatelstvo obce (personální základ obce),
- vlastní majetek a hospodaření podle vlastního rozpočtu.

Každá obec i části obce mají svůj název. [2, 4]

3.1.2 Území obce

Základním znakem obcí je jejich území, které se může členit na části (osady). Celé území státu je součástí obcí a zahrnuje jedno nebo více katastrálních území. Změny území mezi vedlejšími obcemi může být dosaženo jen dohodou obcí, s kterou výslovně souhlasí dotčená zastupitelstva obcí. Dohoda musí být prodiskutována s příslušným katastrálním úřadem, není však podmíněna jeho souhlasem.

Nová obec může vzniknout oddělením pouze v tom případě, pokud bude mít samostatné katastrální území, bude sousedit nejméně se dvěma obcemi a území obce bude spojitě. Stejně podmínky musí splnit i zůstatková obec po oddělení.

3.1.3 Veřejné prostranství

Veřejným prostranstvím se rozumí všechna náměstí, ulice, tržiště, chodníky, veřejná zeleň, parky a ostatní prostranství. Tato prostranství jsou přípustná každému bez omezení (slouží obecnému užívání) a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru. Dle novelizace zákona o obcích do veřejného prostranství nepatří lesy a zemědělská půda. Do nově stanovené definice veřejného prostranství můžeme zahrnout i prostory, které nemají charakter uza-

vřeného objektu. Veřejným prostranstvím jsou tedy i volně přístupné pasáže v domě, které nejsou odděleny např. dveřmi.

Původně se problematika veřejného prostranství spojovala s místním poplatkem za užívání veřejného prostranství, která obec určovala v obecně závazné vyhlášce. Tato vyhláška opravňovala obec zpoplatnit zvláštní užívání všech veřejně přístupných pozemků, které nejsou zemědělskou nebo lesní půdou a jsou vedeny jako ostatní plochy.

3.1.4 Působnost obcí

Působnost obcí je oblast, která se zabývá činností subjektu veřejné správy v rámci určitých společenských vztahů, na určitém území, vůči určitému okruhu osob a v určitém čase. Funkční příslušností se rozumí určení subjektu veřejné správy. Tento subjekt je příslušný rozhodovat v první instanci, o odvolání nebo i o dalším přípustném opravném prostředku.

Kompetenční konflikty jsou spory o příslušnosti mezi obcemi, obcemi navzájem, krajem nebo státem. Kompetenční konflikt můžeme dělit na pozitivní nebo negativní.[3,4]

Věcná působnost je oblast společenských vztahů v rámci veřejné správy. Je realizována jak formou přenesené státní správy na obec tak i formou samosprávy. Působnost veřejné správy je rozdělena na mocenskou a nemocenskou (nevychovatelenskou).

Při výkonu samostatné působnosti se obec řídí právním řádem, není tak vázána například na usnesení, směrnice a metodické pokyny. Při vydávání obecně závazných vyhlášek se obec řídí ústavou a zákony. Do samostatné působnosti ze zákona o obcích patří zejména hospodaření obce, program rozvoje územního obvodu obce a rozpočet obce.

Přenesená působnost je státní správa vykonávaná obcí. Tato působnost je vymezena ve speciálních zákonech. Provádění a zabezpečení výkonu přenesené působnosti je právem i povinností obce.

3.1.5 Název obcí

Název musí mít každá obec. V převážné většině se jedná o název historický. Pokud si chce obec název změnit, může tak učinit pouze se souhlasem Ministerstva vnitra. O názvech částí obcí, ulic a jiných veřejných územích rozhoduje obec. Názvy se uvádí v českém jazyce. Ulice nejsou pojmenovávány podle jmen žijících osobností veřejného života.

Označování veřejných prostranství je úkolem obce, které provádí na vlastní náklady. [4]

4 KRAJE

Česká republika se člení na kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky.

Obr. 1. Mapa krajů České republiky

4.1 Právní postavení krajů

Kraje jsou vyššími územně samosprávnými celky, které byly vybudovány na základě ústavního zákona č. 347/1997 Sb., o vytvoření vyšších územně samosprávných celků. Kraj je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek, příjmy a vystupuje v právních vztazích svým jménem a na vlastní zodpovědnost. Kraje mohou mít svůj znak a prapor. Občanem kraje je fyzická osoba, která je státním občanem ČR, a je přihlášená k trvalému pobytu v některé obci.

Kraj je územní společenství občanů, přísluší mu právo na samosprávu.

Charakteristické složky kraje:

- území,
- obyvatelstvo,
- soustava orgánů (jimiž jedná a vykonává svou vůli),
- vlastní hospodaření.

4.1.1 Orgány krajů

Kraj je řízen zastupitelstvem kraje. Dalšími orgány jsou rada kraje, hejtman kraje a krajský úřad. K plnění svých úkolů může kraj v samostatné působnosti zakládat právnické osoby a organizační složky jako zařízení bez právní subjektivity. Je možno zde rozeznávat orgány z hlediska jejich složení, demokratické legitimity nebo právního základu.

Zastupitelstvo kraje je jediným orgánem kraje, který je ústavně zakotven. Skládá z členů zastupitelstva kraje, jejichž počet činní v kraji s počtem obyvatel do 600 000 obyvatel 45 členů, nad 600 000 do 900 000 obyvatel 55 členů a v kraji nad 900 000 obyvatel 65 členů. Rozhodujícím znakem pro stanovení počtu členů zastupitelstva je počet obyvatel kraje k 1. lednu roku, ve kterém se volby konají. Volí se na čtyři roky obyvateli kraje s volebním právem staršími 18 let. Pověření člena zastupitelstva počíná zvolením k okamžiku ukončení hlasování. Člen zastupitelstva skládá na první zasedání do rukou předsedajícího slib: „*Slibuji věrnost České republice. Slibuji na svou čest a svědomí, že svoji funkci budu vykonávat svědomitě, v zájmu kraje a jeho občanů a řídit se Ústavou a zákony České republiky.*“ Pronesením slova „slibuji“ a svým podpisem je slib složen. [2,4]

5 VEŘEJNÉ SBORY

Veřejné sbory uskutečňují výkon státní správy. Dělí se na ozbrojené a neozbrojené. Úkoly veřejných sborů jsou různorodé, nicméně jejich základním cílem je chránit bezpečnost a veřejný pořádek. Toto jsou hodnoty, kategorie vzájemně související a podmiňující se. Stav bezpečnosti se většinou nachází a funguje v normálním stavu. Tam kde se vyskytuje nebezpečí nebo dojde k vychýlení, ať již reálně nebo potencionálně je tedy společnost ohrožena. Toto ohrožení může způsobit jednání samotného člověka nebo přírodní událost. O nebezpečí se jedná v těch případech kde společnosti a jejím členům hrozí škoda, či jiná újma. Informace o činnostech, které by mohly, ohrozit bezpečnost republiky zajišťují zpravodajské služby.

Úkolem veřejných sborů je tedy stálá péče, která zabrání vzniku nebezpečí, a pokud k ní dojde co nejdříve ji eliminovat. Potřeba dodržování veřejného pořádku je spojena s určitým omezením, bez kterých by nebylo možné, aby společnost vůbec fungovala, a která musí akceptovat každý jedinec nebo občan.[8]. V rámci spolupůsobení na ochraně veřejného pořádku jsou popsány Policie ČR a obecní policie.

5.1 Policie České republiky

Policie České republiky, je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor. Tento sbor byl zřízený zákonem České národní rady dne 21. června 1991. Slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Policie ČR plní také úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropských společenství a mezinárodními smlouvami. Zmiňované smlouvy jsou součástí právního řádu České republiky.

Policie České republiky je podřízena ministerstvu vnitra. Tvoří ji policejní prezidium, útvary s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajských ředitelství. Zákon zřizuje 14 krajských ředitelství policie. Jejich územní obvody se shodují s územními obvody 14 krajů České republiky.

5.1.1 Úkoly PČR

- chránit bezpečnost osob a majetku
- spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku, a pokud byl porušen, provádí opatření k jeho obnovení

- odhaluje trestné činy, zjišťuje jejich pachatele a realizuje opatření při předcházení trestné činnosti
- ve spolupráci s obcemi se podílí na zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku
- plní úkoly státní správy
- vede evidence a statistiky potřebné pro plnění svých úkolů.

Obr. 2. Symbol policie ČR [17]

5.1.2 Oprávnění policisty

Policista při provádění služebních úkonů má za podmínek stanovených zákonem o Policii České republiky řadu oprávnění. Zejména je oprávněn vyžadovat vysvětlení od osob a může požadovat prokázání totožnosti. Také může zajistit osobu v policejní cele až na 24 hodin (cizince při rozhodování o správním vyhoštění až na 48 hodin) a agresivní osobu omezit v pohybu připoutáním ke vhodnému předmětu. Policista je oprávněn odebrat zbraň, provést prohlídku dopravního prostředku, zakázat vstup na určené místo, může vstoupit do živnostenské provozovny i do obydlí osoby v případě splnění zákonných podmínek. V případě odůvodněné obavy, že je ohrožen život nebo zdraví, hrozí-li větší škoda na majetku, nebo je-li důvodné podezření, že se v bytě nachází osoba zemřelého, policista může otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor. V zájmu ochrany bezpečnosti osob, majetku a ochrany veřejného pořádku je policista oprávněn použít donucovací prostředky proti osobě, která chrá-

něné statky ohrožuje. V zákonem vymezených případech má policista oprávnění užít zbraň (zbraní se rozumí zbraň střelná, bodná nebo sečná).

5.1.3 Zákrok policistů

Policisté provádí úkoly policie prováděním služebních zákroků a úkonů. Přitom jsou povinni dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní. Nesmí připustit, aby osobám ve spojitosti s jejich činností vznikla bezdůvodná újma. Policista je při provádění služebního zákroku povinen, pokud to povaha a okolnosti služebního zákroku dovolují, použít odpovídající výzvy, na jejímž začátku jsou slova „*Jménem zákona!*“. Každý je povinen uposlechnout výzvy zakročujícího policisty. Policista při výkonu své pravomoci musí prokázat svou příslušnost k policii, pokud to okolnosti služebního zákroku nebo služebního úkonu dovolují. A to služebním stejnokrojem s identifikačním číslem, služebním průkazem, odznakem služby kriminální policie nebo ústním prohlášením „policie“. Takovým ústním prohlášením prokazuje policista svou příslušnost k policii pouze ve výjimečných případech, kdy okolnosti služebního zákroku neumožňují tuto příslušnost prokázat jinak. Služebním stejnokrojem, služebním průkazem nebo odznakem služby.

5.2 Obecní policie

Obecní policie je zřizována k zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku. Obecní policii zřizuje a zrušuje zastupitelstvo obce obecně závaznou vyhláškou. Řízení obecní policie je v kompetenci starosty obce, zastupitelstvo ji však může svěřit některému ze svých členů. K plnění některých úkolů při řízení policie může zastupitelstvo obce pověřit tzv. určeného strážníka. Návrh na pověření může podat starosta nebo člen zastupitelstva, který řídí policii. Zákon udává, že tento strážník bude plnit pouze určité úkoly, např. v personální oblasti. Není tedy možné tohoto strážníka pověřit řízením celé agendy ani její části. Na rozdíl od ostatních veřejných sborů je působnost obecní police pojmově omezena na území dané obce. Obce, které nemají, obecní policii mohou dle § 3a zákona o obecní policii uzavřít veřejnoprávní smlouvu s obcí která obecnou policii zřídila. Na základě této smlouvy bude obecní policie této obce vykonávat zákonem stanovené úkoly na území té obce, která ji nezřídila. Tuto činnost lze vykonávat pouze v případě, že jde o obce v rámci téhož kraje, nemusí však spolu sousedit. [8]

5.2.1 Působnost obecní policie

Obecní policii řídí starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce na základě pověření zastupitelstva obce. Rada obce může pověřit plněním některých úkolů při řízení obecní policie určeného strážníka, který je pak zpravidla označován jako velitel obecní policie případně ředitel (MP Praha, MP Ostrava, MP Brno). Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku:

- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,
- dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,
- podílí se na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených zákonem činí opatření k jeho obnovení
- podílí se na prevenci kriminality v obci.

5.2.2 Spolupráce obecní policie a policie ČR

Podstatným dokumentem pro takovou spolupráci je nařízení vlády 397/1992 Sb., který stanoví podrobná práva vztahů Policie České republiky k orgánům obcí a obecní policii. Tuto spolupráci členíme na dvě části. V první řadě se jedná o zabezpečování místních záležitostí týkajících se veřejného pořádku. V této části jsou subjektům ukládány povinnosti vzájemně si vypomáhat, předávat si informace o vysílání hlídek v rámci území obce, určovat místa, která budou obsazována hlídkami policie. Druhá část se zaměřuje na zabezpečování veřejného pořádku v souvislosti s pořádáním důležitých kulturních, společenských a sportovních akcí. Cílem této části je společně vyhodnotit počet sil, potřebných k zabezpečení veřejného pořádku v souvislosti s konáním veřejných akcí. Dále zpracovávají projekty po pořádání těchto akcí, které také obsahují počet sil a prostředků k jejich zabezpečení.

Tato spolupráce je čím-dál více potřebnější a proto by se i nadále mělo pracovat na jejím zdokonalování.

6 ZÁKLADNÍ PRÁVNÍ PŘEDPISY

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Ústava České republiky je základním zákonem ČR. Základním proto, že má nejvyšší právní sílu a další právní nomy s ní musejí být v souladu (nesmějí jí odporovat).

Rozdělení podle právní síly

- ústava, ústavní zákony, mezinárodní smlouvy o lidských právech
- zákony, zákonná opatření
- nařízení vlády
- vyhlášky ministerstev
- obecně závazné vyhlášky zastupitelstev.

Česká ústava je tvořena preambulí a 8 hlavami, zahrnujícími základní ustanovení, moc zákonodárnou, moc výkonnou, moc soudní, Nejvyšší kontrolní úřad, územní samosprávu, přechodná a závěrečná ustanovení. Do června 2013 byla Ústava osmkrát novelizována.

Změna zásadních náležitostí demokratického právního státu je nepřípustná. Ústava může být doplňována nebo nahrazována jen ústavními zákony. [9, 1]

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů. Tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem, pokud tak stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Sloučí-li se dvě nebo více obcí, z nichž alespoň jedna je městem, je obec po sloučení městem. Rozdělí-li se město na dvě nebo více obcí, pak obec, které zůstane název dosavadního města nebo část jeho názvu a má alespoň 3 000 obyvatel, je i nadále městem.

Povinnosti může obec ukládat v samostatné působnosti obecně závaznou vyhláškou:

- ve věcech stanovených zvláštním zákonem,
- k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku; zejména může stanovit, které činnosti, jež by mohly narušit veřejný pořádek v obci lze vykonávat pouze na místech a v čase, který určuje obecně závazná vyhláška

- pro pořádání, průběh a ukončení veřejnosti přístupných sportovních a kulturních podniků, včetně tanečních zábav a diskoték, stanovením závazných podmínek v rozsahu nezbytném k zajištění veřejného pořádku,
- k zajištění udržování čistoty ulic a jiných veřejných prostranství, k ochraně životního prostředí, zeleně v zástavbě a ostatní veřejné zeleně.

Obecně závazné vyhlášky a nařízení obce musí být vyhlášeny. Vyhlášení se provede tak, že se právní předpis obce vyvěsí na úřední desce obecního úřadu (§ 112) po dobu 15 dnů, což je podmínkou pro jeho platnost. Dnem vyhlášení právního předpisu obce je první den jeho vyvěšení na úřední desce. Kromě toho může obec uveřejnit právní předpis obce způsobem v místě obvyklým. Právní předpis obce nabývá účinnosti patnáctým dnem následujícím po dni jeho vyhlášení, pokud v něm není stanoven pozdější počátek účinnosti. V případě, kdy to vyžaduje naléhavý obecný zájem, může právní předpis obce nabýt platnosti a účinnosti již dnem vyhlášení. Důvody, v čem spočívá naléhavý obecný zájem, a skutečnost, že právní předpis obce nabývá dřívější účinnosti, musí být v právním předpisu obce uvedeny. [10]

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)

Obecně závazná vyhláška kraje je právní předpis vydávaný zastupitelstvem kraje v jeho samostatné působnosti. Obsahem krajských vyhlášek je právní regulace místních záležitostí v působnosti dané samosprávy. Obecně závazné vyhlášky kraje mohou upravovat jen právní vztahy v mezích samostatné působnosti kraje (§ 6 a 14 zákona o krajích), popř. hlavního města Prahy (§ 44 zákona o hlavním městě Praze).

Vyhláška kraje musí být v souladu se zákony České republiky a nesmí upravovat právní vztahy vyhrazené výlučně zákonné úpravě. Povinnosti fyzickým a právnickým osobám může kraj vyhláškou ukládat jen v případech, kdy jej k tomu zmocňuje zákon. Vedle obecně závazných vyhlášek vydávají kraje ve své přenesené působnosti (státní správa přenesená na orgány územní samosprávy) také nařízení, která schvaluje rada kraje. Vyhlášky a nařízení kraje nabývají platnosti dnem zveřejnění ve věstníku právních předpisů kraje. Účinnosti nabývá patnáctým dnem po vyhlášení, není-li v něm stanovena účinnost pozdější. Výjimečně, vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, může být stanovena účinnost v kratší době, nejdříve však v den vyhlášení; v takovém případě musí být zveřejněna i na úředních deskách dotčených obcí a v hromadných informačních prostředcích.

Samostatných působností kraje vykonatelných prostřednictvím obecně závazných vyhlášek je relativně málo. Zákon o krajích výslovně zmiňuje vyhlášení závazné části územně plánovací dokumentace pro území kraje. Ve Středočeském kraji mají podobu krajských vyhlášek závazné části územních plánů jednotlivých velkých územních celků. Moravskoslezský kraj v seznamu platných právních předpisů kraje uvádí v roce 2012 vedle množství nařízení pouze dvě obecně závazné vyhlášky, které se obě týkají vyhlášení závazné části plánu odpadového hospodářství kraje.[11]

Zákon č. 553/2000 Sb., o obecní policii

Obecní policie zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Obecní policie spolupracuje v rozsahu stanoveném tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem s Policií České republiky. Obecní policie je v rámci organizačního členění obce označena jako orgán obce. Lze ji však definovat i jako pořádkový orgán obce, který však není bezpečnostním sborem.

Místní působnost obecní policie je vymezena katastrálním územím obce. Na území jiné obce může obecní policie vykonávat svěřené úkoly, pokud tak stanoví zákon o obecní policii nebo zvláštní zákon.

Podle zákona o přestupcích má obecní policie oprávnění projednat prostřednictvím svých strážníků zákonem vymezené přestupky uložením pokuty v blokovém řízení. To se děje za předpokladu, že jsou přestupky spolehlivě zjištěny, nestačí-li domluva a obviněný z přestupku je ochoten pokutu zaplatit.

Strážníkem obecní policie může být občan České republiky, který je bezúhonný, spolehlivý, zdravotně způsobilý, starší 21 let, dosáhl středního vzdělání s maturitní zkouškou a má osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů. Bezúhonným pro účely tohoto zákona není ten, kdo byl například pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo byl v posledních 5 letech pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti. Bezúhonnost uchazeče o zaměstnání strážníka se prokazuje výpisem z Rejstříku trestů, který nesmí být starší 3 měsíců. Spolehlivým pro účely tohoto zákona není ten, kdo byl v posledních 3 letech opakovaně pravomocně uznán vinným z přestupků. Těmito přestupky se myslí třeba přestupky proti veřejnému pořádku, proti majetku nebo proti občanskému soužití. Odbornou způsobilost strážníka ověřuje zkušební komise ministerstva formou zkoušky. Obec je povinna zabezpečit výcvik strážníka k používání služební zbraně a donucovacích prostředků. Pokud uchazeč úspěšně vykoná zkoušku, ministerstvo mu vydá

osvědčení, které má platnost po dobu 3 let. Ministerstvo může strážnickovy osvědčení odebrat v případech, kdy přestane splňovat podmínky (bezúhonnost, zdravotní způsobilost).

[12]

Strážníci mají podobné povinnosti a oprávněními jako příslušníci Policie České republiky, např.:

- povinnost provést zákrok, nebo jiné opatření, je-li páčán trestný čin, přestupek nebo správní delikt, a to i v mimopracovní době,
- požadovat prokázání totožnosti,
- předvést osobu,
- zakázat vstup na určená místa
- zjišťovat, zda není osoba pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky,
- použít donucovací prostředky včetně služební zbraně).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

1 VEŘEJNÝ POŘÁDEK

1.1 Obecně závazné vyhlášky upravující veřejný pořádek

V této podkapitole se budu věnovat obecně závazným vyhláškám týkajících se veřejného pořádku ve městě Kojetín. K analýze obecně závazných vyhlášek jsem si vybrala tři oblasti, které lze obecně závaznou vyhláškou řídit:

- OZV - kterou se zakazuje konzumace alkoholických nápojů na veřejném prostranství
- OZV - kterou se stanovují pravidla pro pohyb psů na veřejném prostranství
- OZV - o zákazu provozování sázkových her, loterií a jiných podobných her na celém území města []

1.1.1 Konzumace alkoholických nápojů na veřejném prostranství

Konzumaci na veřejném prostranství upravuje obecně závaznou vyhláškou jen málo měst a obcí. Cílem této vyhlášky je stanovit v rámci zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku veřejná prostranství, na kterých se konzumace alkoholických nápojů zakazuje. Všechna města zakazují konzumaci alkoholických nápojů na vytyčených veřejných prostranstvích, které uvádějí v příloze této obecně závazné vyhlášky. Tato místa jsou vypisována i graficky znázorněna v příloze městské vyhlášky.

V Kojetíně je zakázána konzumace alkoholických nápojů na těchto veřejných prostranstvích:

- Masarykovo náměstí
- náměstí Dr. E. Beneše
- Tržní náměstí
- prostranství u supermarketu Albert na ulici Olomoucká
- park na ul. Palackého
- park na náměstí Svobody
- park na ulici Svatopluka Čecha
- park na náměstí Republiky
- dětské hřiště a sportoviště na ulici Polní a v okruhu 10m od nich
- prostor kryté čekárny na autobusové zastávce na ulici Vyškovská

- prostranství v okolí školní jídelny, mateřské školy a gymnázia, ohraničené ulicemi Hanusíkova, 6.

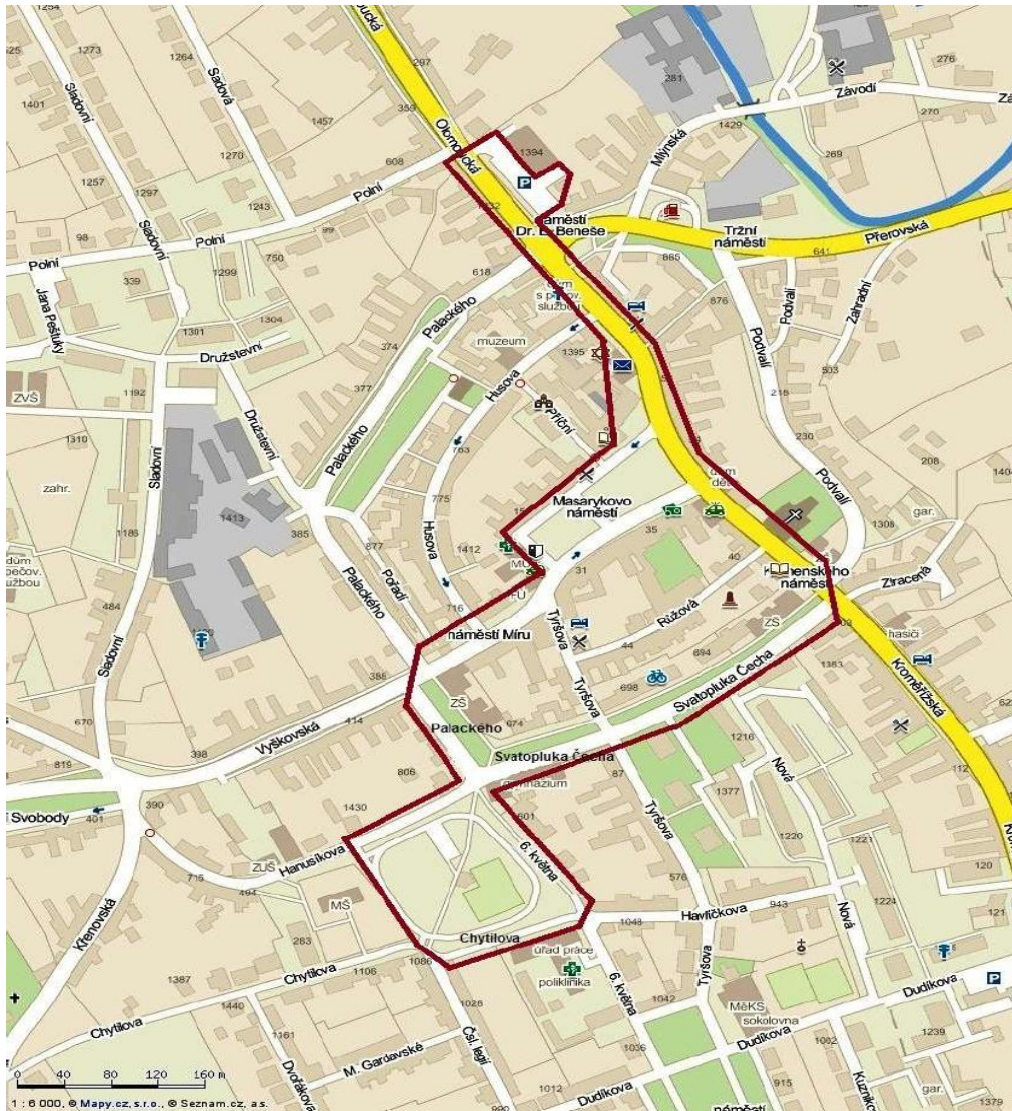
Obec je také obecně závaznou vyhláškou oprávněna regulovat prodej, podávání a konzumaci alkoholických nápojů při konání veřejných akcí.

Tato Obecně závazná vyhláška nabyla účinnosti dne 13. 07. 2012.

1.1.2 Volný pohyb psů na veřejnosti

Obecně závazná vyhláška č. 3/2011, kterou se stanovují pravidla, pro pohyb psů na veřejném prostranství byla vydána městem Kojetín dne 13. 12. 2011. Na veřejném prostranství ve vyjmenovaných ulicích a náměstích je možný pouze pohyb psů na vodítku. Tyto místa jsou graficky znázorněna v příloze této obecně závazné vyhlášky. V zastavěném území Kojetína mimo vymezená veřejná prostranství se psi bez vodítka smí pohybovat pouze s nasazeným náhubkem. Tato vyhláška neplatí pro služební psy policie ČR a městské policie, pokud vykonávají činnost související s plnění pracovních úkolů.

Osoba, která doprovází psa na veřejném prostranství je povinna zajistit, aby byl pes vybaven evidenční známkou. Evidenční známku obdrží majitel psa od městské části, podle místa svého trvalého pobytu.[13]

Obr. 3. Omezení pohybu psů [16]

1.1.3 Zákaz provozování sázkových her a loterií

Provozování sázkových her a loterií je v Kojetíně zakázáno od 1. 5. 2012. Toto usnesení se zastupitelstvo města Kojetína rozhodlo vydat na základě § 50 odst. 4 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů. Provozování sázkových a loterních her je zakázáno na celém území města Kojetína.

Ministerstvo financí předložilo již v minulém roce návrh zákona o provozování sázkových her, který by měl být účinný od 1. ledna 2016. Dále se bude usilovat o snížení počtu heren. Povolování sázkových her by mělo být dvoustupňové. V prvním kroku Ministerstvo financí ověří způsobilost žadatele a popřípadě vydá povolení. V druhém kroku budou moci samotné obce rozhodnout, zda budou herny na jejich území povoleny nebo ne. Podle tohoto

zákona by mělo být provozování hazardu zakázáno v blízkosti škol, v budovách autobusových a vlakových nádraží aj.

Je obecně známým faktem, že Česká republika s počtem heren na tisíc obyvatel patří ke špičce na světě. I přesto je důležité položit si otázku, jestli omezení nabídku hazardu omezí rovněž i poptávku po něm a nedojde ke vzniku černých heren bez regulací. 14

1.1.4 Další oblasti veřejného pořádku

V následujících tabulkách jsou vyjmenovány ostatní způsoby, kdy lze a kdy nikoliv upravit oblast veřejného pořádku obecně závaznými vyhláškami.

Tab. 1. Varianty, kdy lze upravit oblast veřejného pořádku obecně závaznou vyhláškou[15]

Oblast veřejného pořádku lze upravit obecně závaznou vyhláškou v těchto případech:
Používání zábavné pyrotechniky na veřejných prostranstvích
Hluk a rušení nočního klidu
Pořádání veřejně přístupných akcí
Znečištění ulic a jiných veřejných prostranství
Rozdělávání a udržování otevřených ohňů
Ochrana a údržba veřejné zeleně
Žebrání
Prostituce
Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, které nejsou pozemními komunikacemi
Nepovolené vylepování plakátů
Malování po zdech (graffiti)

Tab. 2. Varianty, kdy nelze upravit oblast veřejného pořádku obecně závaznou vyhláškou[15]

Oblasti veřejného pořádku, které nelze upravit obecně závaznou vyhláškou:
Kouření na veřejných prostranstvích
Jízda na skateboardech a kolečkových bruslích na veřejných prostranstvích, která jsou pozemními komunikacemi
Provoz zařízení obce sloužících potřebám veřejnosti (koupaliště, pískoviště, hřbitovy, knihovny)

1.2 Realizace obecně závazných vyhlášek

Realizace obecně závazných vyhlášek je základním smyslem jejich bytí. Stanovení povinnosti jakýmkoliv právním předpisem je vždy v moderním státě závažné. Subjekty veřejné moci tak musí zvážit, zda je situace taková, aby byla povinnost stanovena. Obec musí při přijímání obecně závazné vyhlášky zvážit, zda má síly na její realizaci a vynucení. [4]

Obec i stát mohou nařizovat nakonec jen to, co lidé ve své většině budou dobrovolně plnit a umožní vynucení od neplnící, protiprávně jednající menšiny. Míra dobrovolného plnění právních předpisů je i mírou moci a síly státu či samosprávy tvořící právo.

1.2.1 Postihy za porušování vyhlášek

Po roce 1989 bylo také nutností řešit i záležitosti obcí a obnovit jejich samosprávné funkce. Pravomoc obcí ukládat potrestání za porušení povinností stanovených předpisy správního práva se v souvislosti s tím rozdělila do dvou oblastí. V samostatné působnosti mohly obce postihovat právnické osoby za porušení povinností poskytnout osobní a věcnou pomoc v souvislosti s mimořádnými událostmi. Dále ukládat sankce za porušení čistoty, pořádku, porušování OZV apod. právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám. Tento stav zůstal zachován i v platném obecním zřízení (zák. č. 128/2000 Sb.) a to i po "velké novele" (zák. č. 313/2002 Sb.).

Na dodržování OZV by měly dbát všechny příslušné orgány a instituce obce.

2 MĚSTO KOJETÍN A STAV VEŘEJNÉHO POŘÁDKU

Hanácké město Kojetín leží na pravém břehu řeky Moravy v nadmořské výšce 201 m. Má rozlohu 3103 ha a okolo 6500 obyvatel. První písemná zmínka o Kojetíně je z roku 1233.

Obr. 4. Mapa města - Kojetín [16]

2.1 Zabezpečení výkonu služby

Městskou policii Kojetín v současné době tvoří pouze osm strážníků, a to z důvodu, že v minulém roce ukončil pracovní poměr u Městské policie Kojetín dosavadní velitel. (sou-

časný stav – 9 strážníků, z toho jeden velitel a jeden zástupce velitele). Na základě toho bylo vyhlášeno výběrové řízení na pozici strážníka Městské policie Kojetín, kdy byl vybrán jeden z uchazečů. Tento uchazeč již funkci strážníka městské policie vykonává po dobu sedmi let v jiném městě. Nový strážník nastoupil k Městské policii Kojetín v únoru 2015, a početní stav strážníků se tak opět navýšil. V současné době splňují všichni strážníci veškeré podmínky vyplývající ze zákona o obecní policii týkající se jak vzdělání, odborné způsobilosti, tak i bezúhonnosti a spolehlivosti. Fyzická příprava strážníků je zajištěna prostřednictvím místního sportovního centra, střelecký výcvik si strážníci MP Kojetín zajišťují vlastními silami.

Výkon služby je obvykle zajišťován dvoučlennými hlídkami, které tvoří velitel hlídky a člen hlídky. MP Kojetín pracuje v rámci nepřetržitého provozního režimu. Občané města Kojetína mohou tedy služby městské policie využívat v kteroukoliv denní i noční hodinu. MP Kojetín má na starost území města Kojetína a místních částí Popůvek a Kovalovic rozděleno do čtyř okrsků. Každý z těchto okrsků byl přiřazen jedné z hlídek MP Kojetín do územní odpovědnosti.

2.1.1 Spolupráce veřejných sborů

Během celého roku 2014 MP úzce spolupracovala s příslušnými odbory městského úřadu, firmou Technis, Policií ČR, Hasičským záchranným sborem, zdravotnickými a sociálními zařízeními, které o spolupráci požádaly, nebo které byly potřebné pro zabezpečení stavených úkonů. V součinnosti s Policií ČR proběhlo také několik společných kontrol většího rozsahu. Tyto kontroly byly zaměřeny na podávání alkoholu nezletilým osobám nebo na drogovou problematiku. Celou řadu příkladů při ochraně života, zdraví a majetku bylo možné uvést i při spolupráci se zdravotnickými a sociálními zařízeními, hasiči a Policií ČR. Strážníci MP Kojetín jsou v rámci územní odpovědnosti svého okrsku taktéž v kontaktu s domovními důvěrníky činžovních domů situovaných v daných okrscích.

2.2 Ochrana veřejného pořádku

Výchozím vzorem činnosti, který strážníci MP Kojetín využívali k zajišťování veřejného pořádku, byla osvědčená preventivní pochůzková činnost. Ta se zejména zaměřovala na problémové lokality a místa, kde bylo možné počítat s pohybem problémových osob. K problémovým lokalitám patří především centrum města, vlakové nádraží, okolí před restauracemi a hernami s provozem v nočních hodinách, městské parky a sportovní hřiště.

Strážníci MP Kojetín se taktéž zabývali událostmi, které oznámili všímaví občané. Řadu dalších protizákonných činů odhalily hlídky MP Kojetín vlastní činností. Mezi hlavní priority strážníků patří bezpochyby také dohled nad dodržováním čistoty veřejných prostranství města a městských částí a problematika ukládání odpadů mimo určená místa. I tady se také podařilo odhalit řadu viníků. Strážníci zajišťují nápravu formou upozornění uklidit nesprávně uložený odpad, nebo i potrestáním formou uložení sankce. Městská policie řeší přestupky na úseku dopravy, ochrany před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku. Přestupky, které nejsou vyřešeny v blokovém řízení nebo domluvou, jsou postoupeny příslušnému správnímu orgánu. Na Městském úřadu v Kojetíně jsou přestupky řešeny jednou pracovnící Odboru vnitřních věcí, školství a kultury.

Rok 2013				
Přestupky	Blokové pokuty	Domluvy	Oznámení spr. orgánům	Celkem za rok
§ 125c	366	22	5	393
§ 30	13	3	0	16
§ 47	37	11	3	51
§ 49	4	2	7	13
§ 50	27	2	75	104
ostatní	47	42	5	94
<u>Celkem:</u>	494	82	95	671

Rok 2014				
Přestupky	Blokové pokuty	Domluvy	Oznámení spr. orgánům	Celkem za rok
§ 125c	428	11	5	444
§ 30	41	0	1	42
§ 47	28	2	1	31
§ 49	4	0	8	12
§ 50	17	3	19	39
ostatní	30	2	7	39
<u>Celkem:</u>	548	18	41	607

Obr. 5. Výsledky činnosti MP Kojetín [16]

2.3 Městský kamerový dohlížející systém

Olomoucký kraj poskytl městu Kojetín v rámci Dotačního programu Olomouckého kraje určeného pro sociální oblast na rok 2014 finanční příspěvek ve výši 90 000,- Kč. Uvedená finanční částka bude využita na nákup a instalaci bezpečnostních kamer Městského kamerového dohlížecího systému, které budou umístěny na budově Vzdělávacího a informačního centra (VIC) na Masarykově náměstí a na budově Pivovarského hotelu na náměstí Dr. E. Beneše. Uvedené kamery zabezpečí dohled nad veřejným pořádkem MKDS (městský kamerový dohlížecí systém) provozovaný Městskou policií Kojetín tvoří v současné době 12 kamer, které jsou umístěny 1x – dětské hřiště na sídlišti Sever (ulice Polní), 1x – víceúčelové hřiště na sídlišti Sever (ulice Polní), 2x - ulice Svatopluka Čecha, 2x sportovní areál mezi ul. Hanusíkova a ul. Chytilova, 2x - náměstí Dr. E. Beneše, 4x - ulice Padlých hrdinů, zejména na nově zrekonstruovaném Masarykově náměstí.

2.4 Postih za porušování obecně závazných vyhlášek

Výkaz Ministerstva vnitra o přestupcích projednaných orgány obcí a krajů – Rok 2014

	Krajský úřad	Obec	Celkem
Počet nevyřízených přestupků z minulého období	244 938	111 018	355 956
Počet přestupků došlých během roku 2014	257 702	505 451	763 153
Odloženo	52 280	188 423	240 703
Počet všech přestupků ke zpracování v tomto období	448 298	405 048	853 346
Počet nezpracovaných přestupků, které přecházejí do dalšího období	428 925	113 603	542 528
Počet případů, kdy bylo rozhodováno o náhradě škody		3366	3366

Tab. 3. Výkaz MV o přestupcích, [18]

2.5 Rušení nočního klidu

Obce nejsou oprávněny k vydávání pravidel chování účastníku kulturních a sportovních akcí, ani nemohou převést odpovědnost na pořadatele akcí. Každé rušení nočního klidu je přestupkem podle zákona o přestupcích. V Kojetíně je noční klid narušován nejčastěji při konání veřejných akcí v prostorách místního Kulturního domu „Sokolovně“. V době konání těchto akcí je zvýšená pochůzková činnost Městské policie.

3 ZABEZPEČENÍ VEŘEJNÉHO POŘÁDKU

Podle mého názoru je problematika veřejného pořádku ve městě Kojetíně zajištěna převážně dobrým způsobem, na přípustné úrovni. Stav je podle dostupných dokumentů stabilizovaný. Vždy je, ale co zlepšovat a modernizovat. Proto se v této části zaměřím na vlastní myšlenky a návrhy, které by přispěly ke zlepšení veřejného pořádku ve městě.

3.1 Pochůzková činnost Městské policie

Preventivní pochůzková činnost je v Kojetíně běžnou činností Městské policie. Při výkonu této pochůzky se strážníci zaměřují především na problémových lokalitách a místa, kde je možné předpokládat pohyb problémových osob. K těm patří především ulice Padlých hrdinů, vlakové nádraží, okolí před restauracemi a hernami s provozem v nočních hodinách, městské parky a sportovní hřiště. Pozornost strážníků se zaměřuje také na řešení protiprávních jednání, které nahlásili sami občané. Nejčastěji jsou však ve městě řešeny především přestupky související s bezpečností a plynulostí silničního provozu.

Z vlastní zkušenosti však vím, že pochůzková činnost není až tak pravidelná a samozřejmá, hlavně v pozdějších večerních hodinách. Cestou z práce procházím ve večerních hodinách kolem problémových lokalit a ne vždy je to bezpečné. Za celou dobu jsem zde nepotkala žádného příslušníka Městské policie, který by prováděl pochůzkovou činnost.

3.1.1 Společensky účelná místa

Společensky účelnými místy se označují místa, která se zřizují na základě dohody s Úřadem práce. Na tato místa se obsazují uchazeči o zaměstnání, kterým nelze zajistit práci jiným způsobem.

Výše příspěvku na zřízení jednoho společensky účelného pracovního místa může maximálně činit čtyřnásobek průměrné mzdy v národním hospodářství za první až třetí čtvrtletí předchozího kalendářního roku. A to pokud v kalendářním měsíci předcházejícím dni podání žádosti o příspěvek míra nezaměstnanosti v daném okrese nedosahuje průměrné míry nezaměstnanosti v České republice. Při zřízení více než 10 pracovních míst na základě jedné dohody může výše příspěvku činit maximálně šestinásobek této průměrné mzdy.

Vzhledem k počtu nezaměstnaných osob v Kojetíně a okolí, bych osobně doporučila městu zřízení společensky účelných míst. Osoby přijaté na toto místo by pomáhali Městské policii při pochůzkové činnosti, dohlíželi by na pořádek a čistotu ve městě, atd..

3.2 Program prevence kriminality

Dalším návrhem je zřízení Programu prevence kriminality a extremismu – Úsvit.

Program Úsvit je významnou činností Ministerstva vnitra v oblasti zvyšování bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách. V rámci Programu Úsvit jsou podporovány sociální aktivity a situačních opatření, které zlepšují situaci nejen v rámci sociálně vyloučených lokalit, ale i v lokalitách, kde spolu žijí tzv. normální obyvatelé měst s těmi, kteří jsou označováni jako společensky nepřizpůsobiví. Program Úsvit je realizován na základě dlouholetých zkušeností Ministerstva vnitra s Programem prevence kriminality na místní úrovni.

Obsahem Programu Úsvit je podpora nerepresivních metod práce Policie ČR i obecní policie, zvyšování bezpečí v sociálně vyloučených lokalitách, eliminace sociálně rizikových jevů a zapojení obyvatel sociálně vyloučených lokalit ke zlepšení jejich situace.

Projekty ministerstva vnitra:

- asistent prevence kriminality (asistent městské policie pro oblast veřejného pořádku z řad dlouhodobě nezaměstnaných),
- vzdělávání strážníků městské policie a příslušníků Policie ČR v oblasti výkonu služby v sociálně vyloučených lokalitách,
- romský mentor (sociální pracovník pomáhající vykonat soudem uložený alternativní trest obecně prospěšných prací a působit proti jeho přeměně na trest odnětí svobody),
- prevence zadlužování a vzdělávání v oblasti finanční gramotnosti,
- technická opatření zvyšující bezpečí obyvatel sociálně vyloučené lokality – kamerové monitorovací systémy, bezpečnostní dveře, mříže apod. ve společných částech domů,
- sociologické šetření pocitu vnímání bezpečí obyvatel sociálně vyloučené lokality, jejich názor na způsoby zlepšení situace a ochotu zapojit se do preventivních opatření.

Z ročních hodnotících zpráv je zřejmé, že tento program plní svůj účel.

3.2.1 Jednotlivé dílčí projekty

1) Asistent prevence kriminality

Velice úspěšnou aktivitou je projekt „Asistent prevence kriminality“ jehož cílem je snížení počtu spáchaných trestných činů i přestupků (protiprávního jednání obecně) v sociálně vyloučené lokalitě, zajištění vymahatelnosti práva, prevence sousedských sporů. Asistent prevence kriminality (dále jen „asistent“) je zaměstnancem samosprávy zařazeným v obecní policii ve smyslu zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Asistent není strážníkem ani čekatelem, ale plní úkoly, které nejsou dle zákona o obecní policii svěřeny výhradně strážníku nebo čekateli.

2) Romský mentor

Služba mentor je určena pro klienty, kteří se cítí být součástí romské menšiny, dostali se do konfliktu se zákonem a byl jim nebo jim může být uložen alternativní trest nebo opatření. Účelem služby je motivovat tyto klienty k úspěšnému vykonání uloženého alternativního trestu/opatření a snížit tak rizika recidivy a prohlubujícího se sociálního vyloučení. Služba Mentor napomáhá k efektivnější práci s výše zmíněnými klienty, k posílení jejich právního vědomí a schopnosti uvědomit si závažnost situace, ve které se nacházejí, a k získání dovednosti tuto situaci řešit.

Hlavní činnosti mentora:

- motivace klientů k plnění povinností souvisejících s výkonem alternativních trestů a opatření,
- podpora a pomoc při hledání zaměstnání, rekvalifikace či jiného vzdělání,
- pomoc při vyplňování formulářů,
- návštěvy klientů v domácnostech,
- spolupráce s poskytovateli práce v rámci trestu obecně prospěšných prací,
- pomoc při hledání zdrojů v rodinách klientů,
- motivace klientů k náhradě škody.

3) Bezpečné bydlení, městské kamerové dohlížecí systémy

Cílem projektů je zvýšení bezpečnosti obyvatel domů v sociálně vyloučených lokalitách, snížení majetkové trestné činnosti, snížení anonymity, nastavení domovního řádu, a tím snížení rizika pohybu neoprávněných osob. V rámci realizace předmětu (instalací mecha-

nických zábranných prostředků, instalací zabezpečovacích souborů, mříží, osvětlení rizikových míst) došlo ke zlepšení bezpečnosti bydlících obyvatel, ke zkvalitnění bydlení ve vyloučené lokalitě, ke snížení rizika poškození a ochrany investic a také k posílení pocitu bezpečí občanů. Do několika rizikových lokalit byly nově nainstalovány kamerové body městského kamerového dohlížecího systému, případně byl podpořen mobilní kamerový systém.

V rámci instalací zabezpečovacích souborů, mříží a osvětlení rizikových míst došlo ke zlepšení zabezpečení objektu, ke zvýšení bezpečnosti bydlících obyvatel, ke zkvalitnění bydlení ve vyloučené lokalitě, ke snížení rizika poškození.

Projekty bezpečné bydlení a instalace kamerových systémů obecně přinášejí do vyloučených lokalit klid, vyšší pocit bezpečí bydlících občanů a výrazné snížení nápadu trestné a přestupkové činnosti.

4) Pocit vnímání bezpečí obyvatel sociálně vyloučené lokality

Cílem projektu je identifikace pocitu bezpečí a ohrožení jednotlivými trestnými činy, zkušenosti občanů s kriminalitou v místě bydliště a postoj občanů k práci Městské policie a Policie ČR. Dotazníkovým šetřením zjistit vnímání bezpečnosti občanů v lokalitě, zjistit, které negativní jevy jsou pro obyvatele nejvíce nebezpečné, které považují obyvatele za nebezpečné, zjistit vlastní zkušenosti občanů s trestnou činností. Po vyhodnocení zpracovat výstupy pro využití v preventivních opatřeních např. městské policie, Policie ČR nebo pro plánování služeb v komunitním plánování měst.

3.2.2 Závěr

Na základě informací, které jsem se o programu Úsvit, při psaní této práce dozvěděla, bych ho doporučila aplikovat i ve městě Kojetíně.

ZÁVĚR

Bakalářská práce pojednává o činnosti obcí a jejich právnímu postavení v případech zlepšování veřejného pořádku na jejich územích. Cílem bylo v první řadě dozvědět se podrobněji co vlastně pojmy veřejný pořádek, obec a kraj znamenají. Do první části jsem zahrнула mimo územních orgánů i veřejnou správu. Dále jsem se zabývala veřejnými sbory, vyjmenováním a popsáním činností těchto složek. V závěru teoretické části práce se zabývám právními předpisy upravující obce, kraje a obecní policii. Tématika právních předpisů je velmi rozsáhlá, proto jsem se snažila zaměřit jen na nejdůležitější části.

V praktické části jsem popsala obecně závazné vyhlášky upravující veřejný pořádek ve městě Kojetín. Vyskytuje se zde například obecně závazná vyhláška o konzumaci alkoholu na veřejnosti nebo vyhláška o volném pohybu psů na veřejnosti. Po té jsem se věnovala stavu veřejného pořádku v Kojetíně. Zjišťovala jsem problematiku, která město nejvíce trápí a zaměstnává. K zabezpečení veřejného pořádku jsem zde navrhla několik návrhů a opatření, která by mohla městu pomoci. I když je stav veřejného pořádku ve městech ve vyhovujícím stavu, nesmíme tuto problematiku zanedbávat. Tomuto tématu je třeba neustále věnovat pozornost. Problémy s veřejným pořádkem stále jsou a budou. Proto je nezbytné se na něj zaměřovat a řešit je.

Díky této práci jsem se dozvěděla víc o právních předpisech, které jsou velmi obsáhlé. Informace k tomuto tématu jsem získávala i od zaměstnanců Městského úřadu Kojetín, odboru životního prostředí. Tito lidé mi nejlépe objasnily stav veřejného pořádku ve městě a problematiku, se kterou se setkávají. Spolupráce s nimi byla pro tvorbu mé bakalářské práce velmi podnětná.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie

- [1] DAVID, Roman. *Ústava České republiky: Listina základních práv a svobod*. 2. dopl. a přepr. vyd. Olomouc: Nakladatelství Olomouc, 1997, 239 s. ISBN 8071820075.
- [2] KADEČKA, Stanislav. *Právo obcí a krajů v České republice*. Vyd. 1. Praha: C.H. Beck, 2003, xvii, 408 s. Právní instituty. ISBN 80-7179-794-4.
- [3] KOČÍ, Roman. *Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou*. Vyd. 1. Praha: Leges, 2012, 240 s. Praktik (Leges). ISBN 978-80-87576-28-1.
- [4] KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje: podle reformy veřejné správy v roce 2001 : (včetně textu zákona o obcích, zákona o krajích a zákona o okresních úřadech)*. 2. aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2001, 423 s. ISBN 80-7201-272-x.
- [5] PIKNA, Bohumil. *Vnitřní bezpečnost a veřejný pořádek v evropském právu: (oblast policejní a justiční spolupráce) : vysokoškolská právnická učebnice*. 4., doprac., konsolidované vyd. Praha: Linde, 2007, 511 s. Vysokoškolské učebnice (Linde). ISBN 978-80-7201-686-0.
- [6] PRŮCHA, Petr. *Správní právo: obecná část*. 7., dopl. a aktualiz. vyd., (V nakl. Doplněk 2.). Brno: Masarykova univerzita, 2007, 418 s. ISBN 978-80-210-4276-6.
- [7] TOMEŠ, Igor. *Sociální správa*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2002, 304 s. ISBN 80-7178-560-1.
- [8] MATES, Pavel, Jindřich ŠKODA a František VAVERA. *Veřejné sbory*. Vyd. 1. Praha: WoltersKluwer Česká republika, 2011, xx, 363 s. Právní monografie (WoltersKluwer ČR). ISBN 978-80-7357-604-2.

Právní předpisy

- [9] Zákon č. 1/1993 Ústava České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- [10] Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).
- [11] Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení).
- [12] Zákon č. 553/2000 Sb., o obecní policii.

Internetové zdroje

- [13] *Obecně závazné vyhlášky obcí.* [online]. [cit. 2015-05-13]. ISBN. Dostupné z: <http://kojetin.cz/cs/79-vyhlasiky-a-narizeni>
- [14] *Provozování sázkových her.* [online]. [cit. 2015-05-13]. ISBN. Dostupné z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/tiskove-zpravy>
- [15] *Veřejný pořádek.* [online]. [cit. 2015-05-13]. ISBN. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/>
- [16] *Město Kojetín.* [online]. [cit. 2015-05-13]. ISBN. Dostupné z: <http://kojetin.cz/cs/41-mesto-kojetin>
- [17] *Policie ČR.* [online]. [cit. 2015-05-13]. ISBN. Dostupné z: <http://www.policie.cz/policie-cr-web-o-nas.aspx>
- [18] *Výkaz o přestupcích.* [online]. [cit. 2015-05-13]. ISBN. Dostupné z: <http://www.kr-jihomoravsky.cz/Default.aspx?ID=257800>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Sb. sbírky

čl. článek

odst. odstavec

např. například

MP Městská policie

HZS Hasičské záchranné sbory

PČR Policie České republiky

atd. a tak dále

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. Mapa krajů České republiky.....	16
Obr. 2. Symbol policie ČR [17].....	19
Obr. 3. Mapa města - Kojetín [16]	29
Obr. 4. Mapa města - Kojetín [16]	32
Obr. 5. Výsledky činnosti MP Kojetín [16]	34

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Varianty, kdy lze upravit oblast veřejného pořádku obecně závaznou vyhláškou, Zdroj: [15].....	30
Tabulka 2 – Varianty, kdy nelze upravit oblast veřejného pořádku obecně závaznou vyhláškou, Zdroj:[15].....	30
Tabulka 3 – Výkaz MV o přestupcích, Zdroj: [18].....	35